

CATALUNYA SOCIAL

Òrgan d'ACCIÓ POPULAR

Any XII. Núm. 562

Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 cts.

7 maig 1932

Redacció: Portaferrissa, 13 bis
Telèfon 21160 - BARCELONA

PUBLICACIÓ
SETMANAL

Administració: Duran i Bas, 11
Telèfon 17605 - BARCELONA

El primer Parlament de Catalunya

L'horitzó polític davant la discussió del projecte d'Estatut de Catalunya no es presenta pas massa net. El retard en què s'ha incorregut per culpa dels homes de l'Esquerra catalana, per un costat, i per indiferència dels polítics de Madrid, per l'altre, han contribuït a deixar enrair una atmosfera que no hi ha pas dubte que alguns mesos enrera era molt més favorable a les aspiracions de Catalunya.

Segui quin es vulgui, però, el resultat de la tasca parlamentària en aquest punt tant interessant, nosaltres havem d'estar preparats pel moment que, segons precepte del mateix Estatut, es convoquin eleccions per a la primera Assemblea o Parlament de Catalunya. No és pas d'homes polítics restar desprevinuts ni és pas de temperaments polítics deixar-se atrapar per les circumstàncies i en forma imprevista.

Si prospera l'Estatut — més o menys complet — ha de prosperar també un article addicional que hi ha en el seu text, que obliga a convocar eleccions per al primer Parlament de la Generalitat en el mes següent a l'aprovació de l'Estatut.

Cal considerar, a més, la importància enorme que dites eleccions tindran per a nosaltres, els catalans. El primer Parlament de Catalunya serà el qui aprovi la carta constitucional interior de la nostra terra, i en aquest sentit no cal pas ponderar la importància d'aquesta tasca, derivada d'aquelles eleccions.

Podem restar indiferents, homes de les dretes, davant d'aquest moment suprem? És veritat que les qüestions religioses resten fora de la jurisdicció de la Generalitat, doncs han d'ésser resoltes (?) per l'Estat. Però també és veritat que, al costat d'aquestes qüestions, i de tant interès com elles, hi ha les qüestions d'ensenyança, els afers socials de tota mena, i tantes qüestions com poden comprometre l'esdevenidor del nostre sentiment cristià en la nostra terra i els seus més alts interessos espirituals i materials. Qui en aquesta hora suprema no sentís tota la responsabilitat del moment resultaria un home perjudicial per a aquesta terra nostra.

Podem, doncs, dir amb tot fonament que probablement abans de les vacances d'estiu o durant aquestes tindrem unes eleccions generals a Catalunya. És clar que amb la gent que ara detenta el poder a casa nostra ens trobarem altre cop amb tota mena de dificul-

tats i d'entrebancs. Es clama per una forma justa de sufragi, com és ara la representació proporcional, establerta en tots els textos constitucionals del món, establerta pels basco-navarressos en el seu projecte d'Estatut; però ¿creieu que aquesta forma de sufragi vindrà a casa nostra? Oïdà, que vingui; però nosaltres som fortament escèptics en aquest punt. Els dirigents del moment polític actual estan plenament convençuts que ho han fet molt malament; que el poble els ha girat l'esquena en gran part; i que la representació proporcional, en donar a cada u els diputats segons la força electoral veritable, els hauria de resultar funesta.

La riuada d'uns quants mesos enrera no s'ha torçat pas encara. Les il·lusions que s'ha format el poble en les campanyes demagògiques han anat tenint ajornaments, un darrera l'altre; i han restat ara fixades en l'aprovació de l'Estatut. Adhuc si en aquest s'estellen les il·lusions sense fonament, poca cosa haurà baixat el nivell de les aigües mogudes per la demagògia dels esquerrans.

¿Vol dir això que hàgim de descoratjar-nos davant l'escomesa de l'enemic? Si aquest té seny veurà com cal per al bé de Catalunya que les coses es facin ben fetes i que en el primer Parlament de la Generalitat hi hagi representació proporcional de tots els matisos. Dissortadament, aquest seny va escàs i no ens podem fer il·lusions.

Tots a la feina, doncs, homes de les dretes. I tots a la feina d'acord, ja que ara es troben en joc altíssims interessos de la nostra civilització cristiana i no és pas aquest el moment oportú perquè per petites qüestions, per ressentiments personals o de partit, per afers d'amor propi, hom se separi i presenti el front dividit davant l'enemic que és poderós i té encara forces suficients per a lluitar de ferm. Qui en aquests moments suprems sortís del marc adequat deixant-se portar per afers menys alts que els que estan en litigi, seria un traïdor a la causa de la pàtria i a la causa dels interessos cristians.

Indubtablement, tothom sabrà complir el seu deure. Però cal no perdre de vista que, si no fracassa l'Estatut, ha començat ja l'hora de preparar-nos per a la gran empresa. Cadascú en el seu lloc i amb totes les seves forces.

*Fantasies evangèliques***Simó Pere**

PER JORDI ARNAU

VI

La temptació

A l'olivar de Getsemaní hi ha una bauma que té el sostre de roca viva. La mateixa roca fa la paret del fons de la qual surt un petit replà a tall de taula o d'ara. Davant d'ella, amb els braços, el cap i el pel repenjats als damunt, hi ha un home sanglotant. La terra trepinada i fina sobre la qual té posats els genolls està xopa encara de la suor sanguinosa amb què Jesús la va mullar la nit passada. Porta túnica d'un blau fosc. El mantell de color terrós li deu haver lliscat de les espatlles, perquè és a terra al seu costat.

No se li sent dir ni una paraula; només es deïxen sentir els seus gemecs. Es veu que està passant una hora tràgica.

I tan tràgica, pobre Simó, pobre pescador de Bet-saida, pobre deixeble de Jesús!

No sembla que s'adoni que el dia va avançant i que el sol projecta l'ombra de la muralla de Jerusalem damunt la vessant que baixa fins el torrent de Cedró. I això que Simó ha arribat allà fugitiu de la casa de Caifàs quan totjust apuntava la primera claror del dia.

Ahir tan ple de coratge en voler seguir a Jesús a la mort, tan valent en escometre a Malc, tan agosarat aquesta matinada en ficar-se a l'atri de la casa de Caifàs on havien portat Jesús, per acabar jurant i perjurant que ell no era de la colla del processat ni mai l'havia conegut.

Fou llavors que fugí com emportat per una mena de desesperació i, amb el cap mig tapat perquè la gent matinera del carrer no el veiés plorar, corregué al refugi de l'olivar de Getsemaní a desfogar-se en plors i gemecs allí mateix on havia estat testimoni de l'angoixa mortal de Jesús, on havia sentit dir al mestre aquelles paraules que tenia clavades al cor: "Vetlleu i pregueu a fi que no caiguen en la temptació." Ell havia més aviat presumit que no pregat i havia caigut. Es recordava ben bé que Jesús li havia predit la caiguda per abans que el gall cantés. I el Mestre li va donar a entendre que se n'havia dat compte quan el va mirar. Aquella mirada la portava clavada al mig del cor!

I allí Simó, sense testimonis, repassava totes aquelles coses en el seu pensament i plorava sense consol i besava aquella roca que havia aguantat mig cos de Jesús mentre li havia durat l'angúnia de mort de la nit passada.

Ell s'ho pensava, estar sense testimonis; però feia ja una estoneta que de fora estant l'estava guaitant algú. Era un vellet vestit a guisa d'essení, amb túnica blanca, mantell gris molt fosc i un vel blanc cenyit damunt el cap que li queia per darrera fins tapar-li les espatlles. Cansat d'esperar el cridà:

— Simó, Simó!

Simó es va sobresaltar i es va girar.

— Més valdria que em deixéssiu estar tot sol. Qui sou?

— Un essení del Carmel que he vingut a celebrar

la Pasqua a Jerusalem. Jo t'he vist i t'he sentit a l'atri de Caifàs. El teu Mestre m'envia. Fa quatre hores que t'estic buscant.

— Oh Senyor i Mestre meu de qui jo he renegat! Vós heu parlat amb Ell?

— I m'ha dit: ensenya a Simó allò que saps.

— Digueu tot seguit i deixeu-me plorar tot sol.

— El plorar no cura de res. Vina amb mi i veuràs.

Simó s'eixugà els ulls i seguí el vell. Se'l va mirar a plena claror i va veure en la seva cara els senyals d'una llarga vida d'austeritat. Semblava talment un deixeble del profeta Elies que havia vist en el Tabor. Anaven seguint Cedró avall. Simó parlava poc. El vell era qui portava la conversa.

— Les hores de Jesús són comptades. Ara el porten al pretori i Pilat no és home per salvar-lo.

— Creieu doncs qu's morirà?

— I crucificat.

— Ell ens havia predit que ressuscitaria.

— Té poder per això i molt més. És el Messies, és el Crist, és el fill de Déu, si un hom no s'enganya.

— També vós ho penseu així?

— Qui no ho veu? Això és el que fa més gros el teu pecat que, sabent-ho com ho sabies, i havent-lo confessat en altre temps hagis tingut aquesta mala hora.

— No m'ho retregueu pas, que prou penso morir de pena si Déu no m'hi ajuda.

I noves llàgrimes tan ardents com les anteriors li corregueren cara avall.

— Convé que meditis què cal fer per esborrar el teu pecat. Alguna cosa més que plorar, penso jo. Potser calgui una terrible expiació.

— Jo estic prompte a tot.

La conversa era desoladora per a Simó. Així voltaren la ciutat de Jerusalem i de la vall del Cedró passaren a la d'Hinnom, per cert ben poc agradosa, posat que recollia totes les aigües brutes de la ciutat de Jerusalem. Llavors féu el vell:

— El teu pecat, Simó, és greu. S'assembla al de l'Iscaiot. Sort per ell que és puntós i valent i ja té pres el determini que cal.

— També Judas pot esperar la misericòrdia de Crist.

— No es tracta precisament d'això. Déu pot atorgar la seva misericòrdia, però el pecador no té cap dret a demanar-la.

— Què dius?

El vell tardà uns minuts en respondre. Els seus ulls guaitaven una olivera revellida que creixia sota mateix de la muralla de la ciutat, com qui espera un moment oportú per a la resposta.

Aquest moment degué haver arribat quan en to solemnialment profètic es va expressar així:

— Tu saps on som, Simó desgraciat? Som al lloc de l'expiació. Què esperes? La vida que no has sabut donar per al Mestre, l'has de donar per preu del teu pecat. El profeta va dir: "Que els seus dies siguin escurçats i que un altre rebi el seu episcopat." Això va per a tu. La pedra que el Mestre volia per a fundar-hi la seva escola és una pedra corcada i ha d'ésser llençada al rieral. Tindrà Judas més pit que tu? Guaita allà dalt!

Simó, confós, humiliat i espaordit, guaità pendís amunt. I veié. Veié que Judas, penjat d'una olivera revellida, oscil·lava com una pèndola damunt el penya-segat.

I tornà el vell:

— Així expien el delict els valents. Aquí tens, Simó, la teva olivera, aquí al davant.

Simó sentí una esgarripança, però revingut, exclamà:

— Mestre, salveu-me, que estic a punt de perdre'm... Fes-te enllà, maligne enganyador. David va trobar misericòrdia i també jo la trobaré.

I quan anava a escometre el maleït company, ja no el va veure més enlloc.

Mentre Jesús era portat a casa d'Herodes, entre-

mig de l'esvalot i de la cridòria d'un poble enganyat pels seus doctors, Simó entrava en el Cenacle i assegut en un pedrís, quan se li van calmar les palpitations del cor vingudes de la cursa fol·la amb què havia arribat allí, es va posar les dues mans a la cara i va rependre el seu plor dolç i amargant ensems, que només havia de deixar a l'hora de la feina. Allí esperaria que la mare de Jesús que corria pels carrers de Jerusalem tornés endolada i sense fill.

(Continuarà)

Del temple prodigi

Observacions rebudes

Una obra colossal com el Temple votiu de la Sagrada Família, — se'ns diu, — és obra de segles i és inútil impacientar-se per abreujar el seu natural curs. El temps amida, en certa manera, la importància d'aïtals monuments. Escauen bé a la Catedral de Colònia els sis segles que trigà a construir-se. Quan hom la visità i restà embadalit davant de tanta grandiositat i magnificència, va trobar natural el curs de sis centúries en el procés de la seva edificació. La joia del Rin té un volum de temps proporcional al seu ingent volum d'obra.

Però val a dir que no voldríem per al Temple de la Sagrada Família semblant proporció. ¡No ho permeti Sant Josep gloriós!

* * *

Un altre bon amic protesta de la comparació que hom feia del Temple votiu de la Sagrada Família amb el Palau Nacional de l'Exposició. Les comparacions han de prendre's segons les idees, o finalitats, a què responen, i discretament. Però no cal fer mals averanys del gran Palau susdit, que coronà dignament els esforços i els encerts de la malaurada Exposició. Llàstima que els seus elements constructius no responguin degudament — segons es diu, — a la seva grandiosa volada.

¿Com és possible — demana un altre — recaptar recursos suficients per activar les obres de la Sagrada Família?

Recurrent, més d'una vegada, la Cripta de la Catedral de l'Almudena, de Madrid — que ve a ésser la realitat, *ab ovo*, d'aquella que serà superba església — he quedat sempre admirat, tant de la seva bellesa i elegància, com de les riqueses en tal obra prodigades a mans plenes. ¿Com s'ha obrat tan costosa meravella? I fixant-nos en el nombre i en l'opulència de les sepultures de la vasta Cripta, ens semblà, com és realment així, que cada una d'elles era un mitjà adequat i abundant de recursos.

Com que la Catedral de l'Almudena era visiblement apadrinada per la desapareguda casa reial i protegida, en certa manera, pels Governos alfonssins, tot eren facilitats per a la seva construcció. Al nostre Temple, tot i éssent un veritable prodigi, li han mancat tan esplèndids padrins. És obra de gent modesta; de menestrals més que d'aristòcrates.

* * *

Totes les magnes empreses catedralícies tenen un historial econòmic semblant. Totes es portaren i

porten, especialment, a cap, per mitjà de recaptacions en certa manera extraordinàries. La Santa Seu sol protegir-les generosament, i les gràcies espirituals fecunden els camps de la caritat, els fruits dels quals la Providència multiplica. Però el zel religiós, en aquestes sacres empreses, no deixa de banda cap dels mitjans propicis per a recollir, honestament, recursos, i de vegades resulten enginyosíssims: rifes, espectacles, drets d'entrada al clos de les obres, funcions religioses apropiades, etc. No cal dir que la senzilla i ordinària petició d'almoines resulta sempre el recurs més noble. En temps normal de fe cristiana, sòlida i, per dir-ho així, plenament ciutadana, els depositaris de la fe pública solien recordar als testadors les empreses públiques de caràcter benèfic o religiós, necessitades d'ajut, i ningú no negava la sollicitada cooperació personal que algunes vegades, resultava decisiva.

* * *

Entre aquests enginys del zel per a portar a cap empreses d'aquest llinatge, en recordem un de verament admirable i exemplar: el d'abstenir-se l'almoïner d'alguna cosa de personal complaença, i àdhuc de vera necessitat, per tal d'oferir el seu import com almoïna de sacrifici. ¿Qui podrà capir la bondat, el mèrit i la fecunditat d'aïtals almoïnes?

Aplicades a l'edificació del Temple expiatori del Tibidabo, dedicat al Sagrat Cor de Jesús, han donat aquestes "almoïnes de sacrifici" resultats sorprenents. Moltes d'elles tenen caires edificantíssims: mullen els ulls d'emoció...

* * *

És públic i ben notori a Barcelona que Gaudí, no solament consagrà al Temple votiu de la Sagrada Família els seus talents, els seus cabals, els seus personals serveis i la seva pròpia persona, com un donatiu monacal, sinó que es convertí en captaire públic d'almoïnes per a poder prosseguir les obres del Temple, tantes voltes en crisi.

I algú ens demana: ¿on és el successor capaç de suplir-lo?

Hem de tenir en compte que de Gaudís no en produeix sovint la naturalesa, com si a Déu costés això algun esforç, i que, a més, no fou mai sol en la capta aquell sant baró.

En la part econòmica, el Temple votiu de la Sagrada Família és obra de molts, i pot i ha d'ésser obra de tots.

Parlar-ne arreu, recaptar simpaties, pensar mitjans, sacrificar-nos personalment en obsequi seu... Propaganda, propaganda. Avui en dia, sense propaganda, poca cosa pot fer-se.

Carnet setmanal

La independència del Poder judicial. — Constitueix un dels postulats de tota legislació de base constitucional. La intromissió d'altres Poders en l'esfera del judicial equival a infringir la doctrina de la divisió de Poders i fer-los a tots depenents d'una sola voluntat, és a dir, d'una tirania.

En temps anteriors ens havíem queixat constantment d'aquestes intromissions de Govern en l'esfera judicial, car la garantia dels drets individuals desapareix així absolutament. Mai no havíem obtingut gran cosa. Les lleis prou que consignaven la independència del poder judicial... però la pràctica la desmentia.

Vingué la República, i una de les seves preocupacions va ésser estampar en el text de la Constitució de 9 de desembre de 1931 aquest precepte fonamental de la independència del Poder judicial. I aquí tenim un dels articles del Codi fonamental que ho diu amb totes les lletres i sense atenuants.

Restem satisfets? Ara ho acabem de veure. El Ministre de la Governació ha imposat dos mesos de suspensió de càrrec i sou al Jutge del Districte del Centre, de Madrid, perquè aquest havia posat en llibertat un ciutadà que, segons criteri del Ministre, havia de quedar detingut.

És clar que la independència del Poder judicial no vol pas dir que els jutges hagin d'ésser funcionaris sense responsabilitat. Al contrari; quanta més independència, més responsabilitat. Però responsabilitat — civil, criminal o administrativa — que ha d'ésser cercada pels camins legals, i no pas per altres camins i menys en virtut d'ordres del Govern.

I si al Sr. Ministre de la Governació no li plaia la conducta del Jutge de Madrid abans esmentat, tenia el mitjà d'indicar-la al Fiscal de la República. i de què aquest, com a representant de l'Estat dins el Poder Judicial, formulés la corresponent petició de procediment al tribunal corresponent. Era el camí més llis, més clar i més senzill.

El Ministre, però, ha preferit anar ràpid i decidit. I ha aplicat la llei de Defensa de la República, sense tenir en compte que per a donar l'exemple convenient hauria calgut esgotar els procediments legals establerts per disposicions de caràcter normal, i no pas per lleis d'excepció tan poc simpàtiques com l'esmentada.

Perquè davant d'aquest fet cal demanar: ¿amb la llei de defensa de la República, aplicada a tot drap pel Govern, què significa la independència del Poder judicial i què signifiquen els drets individuals dels ciutadans, reconeguts per la Constitució?; ¿què significa la Constitució mateixa, inaplicable des del seu naixement, ja que aquesta famosa llei de defensa la manté sense garanties de cap mena?

De totes maneres, amb la llei de defensa o sense dita llei, cal reconèixer que la independència del Poder judicial no apareix per cap costat, ja que és el Govern el que sanciona els jutges i funcionaris d'aquest Poder quan llurs actes no li plauen, segons el seu únic i personalíssim criteri.

No esperàvem pas aquest tomb de les coses, i en-

cara menys esperàvem veure com la Constitució restava tan aviat inaplicable en un dels seus fonamentals preceptes.

La tristesa del primer de maig. — Ha passat un altre primer de maig des que el règim republicà és un fet a la nostra terra. I ha passat amb aquella quietud, aquell ensopiment, aquella aire de profunda tristesa que donen l'aquietament absolut de totes les energies ciutadanes i el repòs dels serveis més indispensables per a la vida d'una urbs de la importància de la de Barcelona.

Que se celebri una festa del treball, pot ésser una bona cosa. Que aquesta festa sigui una festa la ideologia de la qual és, precisament, no pas una llçada d'amor entre els homes, sinó la representació de la lluita de classes, és cosa que no ens pot pas satisfer ni complaure.

I que aquesta festa representi un triomf demagògic i el lliurament de tots els poders regulars a un poder ocult i misteriós és cosa que ha de fer cavillar bon xic els esperits més desperts. Fins ara no havíem vist que per a celebrar festes s'haguessin de paraitzar els serveis més necessaris, com els de transports, per exemple, en les ciutats. Els serveis públics seguien prestant-se regularment, per ésser tan necessaris, fins entre els mateixos obrers. I que no hi hagi autoritat per a organitzar dits serveis un dia a l'any, és cosa veritablement trista i que indica que les regnes del poder no es troben en les mans en què s'haurien de trobar. Per això hem dit que aquesta festa és decretada per un poder ocult, enemic de tota vida social, veritablement anàrquic i antisocial. I per aquesta raó ens ha causat aquest any una sensació de tristesa aquesta urbs abandonada, deixats els ressorts de la seva existència ciutadana en mans desconegudes que han ordenat plegar els serveis públics més urgents i de més gran necessitat. Barcelona parada, Barcelona quieta, s'hi ven els Dies Sants, per exemple. Però aquella és una quietud viva, espiritual, encesa per una causa altíssima i ben coneguda de tothom. En canvi, aquesta quietud morta del primer de maig ¿d'on ve, qui la decreta, en nom de quina idealitat, si no és la lluita de classes, ferment de tots els odis i de totes les rancúnies per al dia de demà? Si tots hem de treballar, si tots som treballadors (els cristians més que tots, com a deure diví que és el treball), la festa del Treball hauria d'ésser festa de germanor, festa d'alegria, festa d'amor entre tots els ciutadans. I llavors sí que en gaudiríem profundament tots. Però ara, ¿com volem alegria en una festa de lluita, en una festa que pretén d'exalçar la guerra social i l'odi injustificat entre germans?

Els socialistes espanyols. — La gent allistada a la Unió General de Treballadors, cada any, en arribar el dia 1.er de maig, sortia al carrer i es manifestava esplendorosament pels carrers de Madrid. Eren milers els afiliats que concorrien a la cerimònia popular, i en arribar a la Presidència del Consell de Ministres lliuraven unes peticions que significaven altres tants ideals a assolir.

Aquest any, aquella manifestació socialista no ha sortit al carrer ni s'han produït peticions oficials de cap mena. Per què? ¿És, potser, perquè el socialisme governa i obté tot el que vol? No, precisament no. Encara que els socialistes es trobin en el Govern

no han vist pas acceptades totes les seves conclusions i ni tan sols aquelles que els són més estimades. Apart que als dirigents de la U. G. T. els convé tenir la seva gent satisfeta, i cal confessar que no n'està pas massa fins ara. De manera que la comèdia d'una manifestació i la contestació d'uns discursos amb noves promeses haurien estat molt bé com a recurs per a mantenir la impaciència dels obrers de la Unió General de Treballadors.

¿Per què, doncs, els socialistes no han sortit al carrer? Senzillament, perquè els comunistes no ho han volgut. Sindicalisme i comunisme del braç constitueixen, avui per avui, l'enemic més formidable del socialisme a la manera espanyola. I sindicalisme i socialisme no han permès, sense por de greus disturbis, que els socialistes seguisin representant la comèdia d'altres anys, ja que saben — i en aquest punt tenen raó — que els Ministres socialistes coneixen prou bé les aspiracions del partit i ja que els socialistes, per als sindicalistes, representen uns terribles burgesassos i enxufistes.

És la història de sempre, mai desmentida. Els partits extremistes, com és ara el socialisme, quan s'allunyen de l'oposició perden tota la força popular, per la raó senzilla que no poden atènyer tot allò que varen prometre quan no governaven. I encara que els dirigents facin esforços per a satisfer la seva gent, sempre resulta que la part bàsica del programa resta inèdita i que porta a noves protestes per raó del seu incompliment.

Quan s'ha perdut en el món la idea de la justícia veritable, únicament radicada en un món moral que a tota marxa es procura destruir entre les classes humils de la societat, els desplaçaments cap a l'esquerra són continuats, inacabables, i solament evitats i continguts per la raó suprema de la força material. I així és com del socialisme es passa al sindicalisme anàrquic, al comunisme, al sovietsisme, fins arribar al règim rus que no és altra cosa que una tirania organitzada amb tots els refinaments, una negació de la llibertat, dels drets individuals i de tot element bàsic de la civilització cristiana, tipus central de totes les civilitzacions.

El socialisme espanyol, amb tots els seus defectes, amb el seu credo materialista, té ja a la seva esquerra el sindicalisme, l'anarquisme, el comunisme, i cada dia anirà perdent les forces que ara li mancarien per a governar i cada dia anirà derivant les seves aigües cap al tipus de la U. R. S. S., encara que l'enfonsada del sistema rus la vegin ja ben clara tots els ulls serens. Quan es comença una política de negacions, de destrucció dels valors fonamentals de la civilització, ja no es para sinó fins als límits més extrems, fins al moment que un cop brutal, fort, decisiu, fa trontollar la vida mateixa de la societat i la fa reaccionar sota la raó suprema de la vara de freixes... esperant millors temps, temps en què la saba cristiana recomenci el seu treball de

conquesta i de missionament de la societat paganitzada, ja dins els límits de la mateixa civilització, ja dins l'ambient de noves civilitzacions i noves races i pobles.

La història es repeteix continuadament. I solament aquells qui són orbs o obren de mala fe i moguts per les seves soles conveniències momentànies poden deixar-ho de reconèixer palesament.

La setmana de l'Estatut? — El començament de la discussió de l'Estatut es va allargassant a les Corts. I com més s'allarga i més triga, més enemics van sorgint en l'ambient de la Península, Ebre enllà.

Això era de preveure, ja que el canvi de govern no havia pas de portar un canvi de psicologia del món ibèric espanyol. Els mateixos homes que cridaren llavors, segueixen cridant ara desafortadament i potser més desafortadament que llavors. A Madrid i a províncies es comença a produir aquell fenomen de repulsió col·lectiva que no deixa d'impressionar els legisladors, sobretot quan aquests prenen l'atmosfera artificiosa de Madrid, amb el seu funest Ateneo, per l'atmosfera del poble espanyol veritable i normal.

I aquí cal reconèixer un gran pecat per part dels homes de l'Esquerra catalana. Aquests havien de tenir en compte el que ara es produeix — ja que la gran ciència del polític és la de la previsió i de l'anticipació al moment en què viu — i havien d'evitar que es donés temps per a produir-se, avançant tot el possible la discussió de l'Estatut.

A més ¿no és cert que quan es va discutir la Constitució es varen deixar unes portes obertes precisament per tal que els règims regionals hi poguessin passar? Doncs si llavors es va preveure aquesta possibilitat ¿per què ara es protesta que Catalunya es vulgui valer d'aquelles possibilitats per a resoldre el seu problema secular, de sempre?

Els juristes que ara tracten d'esquinçar-se la túnica eren els mateixos que discutien la Constitució. I en aquell moment no protestaren; i si ho feren, fou tan feblement que ni se sentí la seva veu. ¿Per quina raó tracten ara de protestar, doncs, quan Catalunya vol adaptar el seu problema a la legalitat per ells mateixos establerta i per ells mateixos aprovada?

Ens cal serenitat per damunt de totes les coses. I ens cal pensar que poc hem d'esperar per a veure com es produeixen esdeveniments i com es desenrotlla la causa de Catalunya que s'havia promès que trobaria les més grans facilitats dins el règim democràtic. Veurem ara si el règim ha tingut la força suficient per a fer evolucionar un xic aquella concepció uniformista i endarrerida de determinats polítics espanyols o si aquests continuen entestant-se a enrunar Espanya a base de no resoldre satisfactoriament els problemes més transcendents que té plantejats.

Abans de fer les vostres INVERSIONS EN VALORS consulteu les seves garanties, característiques i perspectives

L. GOMIS

Corredor de Canvi i Borsa

Fontanella, 15 - Barcelona

SERVEI GRATUIT D'INFORMACIO SOBRE TOTA CLASSE DE VALORS

COMENTARIS

A propòsit de la festa del primer de maig

PER J. CIVERA I SORMANI

El dia primer de maig, els nostres obrers van demostrar una vegada més que no són revolucionaris. Les muntanyes veïnes estaven pleníssimes de famílies obreres, que van abandonar la ciutat per a passar el dia al camp.

Els extremistes constitueixen una petita minoria. El grup extremista està integrat per un estol d'obers inadaptats que senten una aversió instintiva contra la nostra terra.

Cal confessar que d'ençà que tenim governadors civils catalans, els professionals del desordre no poden posar-se al davant de les masses obreres. No ha reeixit cap dels moviments revolucionaris que els extremistes volien fer esclatar a la nostra ciutat. El senyor Anguera de Sojo, va aconseguir reduir a la impotència els elements anàrquics.

La setmana passada la policia va sorprendre diverses reunions clandestines que tenien per objecte aprofitar la festa del treball per a pertorbar l'ordre. Si fos cert que els nostres obrers són revolucionaris, caldria una força extraordinària per a contenir-los.

Els extremistes no han aconseguit portar els obrers per camins de violència, però en canvi han aconseguit que es paralizés en absolut el treball. Els restaurants i els bars estaven tancats. Van tancar fins les lleteries. Aquests serveis no es poden suspendre. Tampoc s'havia d'haver suspès el servei de tramvies i de taxis. Diumenge al matí passejaven pel Passeig de Gràcia, diverses caravanes de turistes alemanys, que no van poder recórrer la ciutat per manca de vehicles.

A Madrid, no van poder circular ni els cotxes particulars. Els metges no van poder visitar els malalts. Comprenem que els sindicats, tal com funcionen, puguin coaccionar els obrers; el que no podem comprendre és que les autoritats tolerin que coaccionin els ciutadans que no tenen res a veure amb les organitzacions obreres. El sindicat de transports no pot oposar-se a què un particular condueixi el seu cotxe.

Quan els alcaldes, fent ús de les facultats que els concedien les ordenances municipals, susprenien el tràfec la tarda de Dijous sant, els qui actualment no deixen circular ni els cotxes dels metges deien que no es podia parilitzar el trànsit. És una vergonya, exclamaven, que no puguin circular vehicles. La tarda del Dijous sant, podien circular els cotxes que havien de complir una missió urgent, i els tramvies únicament deixaven de circular pel centre de la ciutat.

Aquesta és la lògica sectària. Tot és lícit quan són els extremistes els qui donen ordres.

Aquest és l'error cabdal dels dirigents del sindicalisme. La societat necessita l'esforç de tots els homes. Cap estament no pot imposar-se, perquè ell sol no podria atendre les necessitats de la societat.

Els obrers necessiten la col·laboració dels altres estaments. A Rússia, en els primers temps volien prescindir dels elements intel·lectuals, però aviat es van convèncer que no era possible. Actualment en la República soviètica són considerats obrers els metges, els enginyers, els arquitectes, els escriptors, o sia els

qui exerceixen qualsevol professió liberal. D'aquesta manera no es veuen obligats a excloure'ls del proletariat.

Els comunistes no solament donen el nom d'obrer als intel·lectuals, sinó que els concedeixen determinats privilegis. Els intel·lectuals viuen molt millor que els obrers sotmesos als treballs manuals. Tenen reservats els millors estatges. A Rússia, com a tot arreu, existeixen diverses categories socials. Mai ningú no podrà evitar que excel·leixin els qui tenen més cultura i més capacitat intel·lectual. La igualtat absoluta mai no existirà, perquè els homes no són fets en sèrie com els automòbils i les màquines parlants. Si els comunistes aconseguissin triomfar al nostre país, s'imposarien els més hàbils, i els ignorants seguirien ocults dins la penombra de la vulgaritat.

Quan en la societat s'imposa un dels estaments, es produeix un desequilibri. Rutlla bé, quan els homes no s'aparten de la seva òrbita i actuen dins la seva esfera d'acció.

Seria impossible la convivència entre els homes, si cada estament volgués imposar-se. Moltes vegades els sindicats s'han imposat damunt totes les classes socials. ¿Què dirien els sindicalistes si els metges es sindicessin i prenguessin l'acord de no visitar de nit? No seria un acord inhumà? ¿I si els fabricants de teixits acordessin donar un sol color a les teles que fabriquen? ¿No considerarien una tirania que els obrers es veiessin obligats a portar els vestits d'identificació? ¿Veieu com les organitzacions no poden imposar-se? Un sindicat no ha de tenir altra missió que defensar els interessos dels associats. Els elements anàrquics que han aconseguit apoderar-se de les organitzacions obreres, pretenen convertir-les en instruments revolucionaris. La sindicació, segons l'ideari anarquista, no ha de tenir un caràcter professional, sinó que ha de convertir-se en un mitjà per a fer possible el triomf de la revolució.

És de doldre que l'obrer català, que els espanyols confonen amb els obrers inadaptats que constantment pertorben l'ordre, no disposi d'altres organitzacions per a defensar els seus drets. Forçosament han d'anar a raure al sindicat anàrquic, perquè del contrari restarien isolats. Si els catòlics haguessin estat una mica més ben orientats, haurien pogut organitzar els obrers que desitgen solucionar els problemes que hi ha plantejats en el món del treball dins de la legalitat.

Dissortadament no hem sabut posar-nos en contacte amb el poble. En aquests moments caldria fer un esforç per a fer conèixer als obrers, la veritable democràcia, que és la cristiana, però no cal que ens fem il·lusions. Les nostres dretes no es volen renovar. No s'adonen que el món camina i que no podem actuar amb els procediments de vint anys enrera. L'actitud de la nostra gent entristeix i desencoratja. Si els qui tenen set de renovació, no fessin un esforç per evitar que envaeixin el seu esperit les ombres del pessimisme, haurien suspès totes llurs activitats. En compte de fer obra constructiva, passen el temps entonant himnes elegíacs. ¿Per què perdem

el temps plorant damunt les runes, si és tan feixuga l'obra que hem de realitzar? Treballem de cara a l'esdevenidor, i no ens preocupem massa de les coses que han caigut darrera nostre. Defensem amb les dents i les ungles la civilització cristiana, i procurem que la llum de Crist penetri dins de les llars on no és estimat perquè no el coneixen.

Ens planyem que el poble s'allunyi de Déu, i fem molt poca cosa per aconseguir que el conegui i l'estimi. A París s'ha cobert ràpidament un emprèstit per a construir 60 esglésies. Pobres de nosaltres si fèssim un emprèstit! Si haguéssim estat una mica més generosos, el poble no s'hauria esmunyit de les nostres mans.

El que ha fet la dona pel Cristianisme

IV

Aquesta personalitat femenina que, en el culte de la Roma antiga, era servilment esborrada, i que en els cultes pagans vinguts de l'Orient no trobava satisfaccions per a la seva sensibilitat religiosa, era successivament convidada a abordar amb tota la seva intel·ligència la base dels Llibres Sants, a assimilar-se'ls i a servir-se'n al moment per tal de fer obra apologetica. Al punt de sortida de l'obra bíblica de Sant Jeroni, "obra plena de tacte, marcant un gran pas en la història de la crítica textual de la Bíblia, i donant al món llatí un text dels Evangelis fundat sobre una crítica sòlida" (1), al punt de sortida d'aquesta obra que li va valer el títol de doctor de l'Església, s'hi veu l'impuls i la col·laboració de la intel·ligència femenina, col·laboradora mig mística i mig científica; i tres-cents cinquanta anys després de l'adveniment del Cristianisme, que havia rehabilitat la dona, la ciència de les Escriptures era objecte del treball femení i de la fervor femenina.

La tradició, aquesta altra font de la fe, fou, un quart de segle més tard, objecte de molt serioses amenaces: la veritable doctrina del Verb i la doctrina sobre el Papat, continuadora del Verb, foren posades en perill per les novel·les heretgies orientals que succeïren l'heretgia d'Arrius; l'emperador Teodosi II estava circumscrit per llurs adeptes.

Llavors es trobà una dona, sa germana Pulquèria, a qui el Papa Sant Lleó el Gran pogué escriure: "Mai no haveu fet imperfecció al sacerdot ni a la fe cristiana." I quan la mort de Teodosi II, l'any 450, va haver fet de Pulquèria i del seu marit Marcià els sobirans d'Orient, es va sentir els Pares del Concili de Calcedònia proclamar aquesta dona: "La guardadora de la fe, la conciliadora de la pau, la nova santa Elena pietosa i ortodoxa per excel·lència." Sant Ciril d'Alexandria dedicà, a ella i a les seves germanes, el seu llibre sobre la fe; Sant Lleó la felicita en la seva doble victòria sobre la impietat de Nestori i sobre l'heretgia d'Eutychés. Una dona, al mig de les confusions teològiques on s'enganyava la susceptibilitat de l'esperit oriental, havia fet, en favor de l'Església de Pere, els actes decisius que portaren a un gran concili per tal de precisar i consolidar la tradició; i aquesta tradició esdevenia més lluminosa, gràcies a Pulquèria, talment com ho havia esdevingut l'Escriptura mercès a Marcella, Paula i Eustàquia.

Aquest fou el paper jugat per les dones en col·laboració per a l'afermament de les mateixes bases de la fe; actuaren de testimonis el matí de Pasqua, de propagadores i comentadores dels Llibres Sants, al segle quart; de defensores, al segle cinquè, a favor

de la tradició. Déu va voler tenir necessitat de la dona per a establir la seva Església.

Trad. Maria Lleó de Miquel i Macayà.

Les idees clares

PER JOSEP MIQUEL I MACAYA

A Miquel Vilatimó

Al nostre temps calen idees: això és cosa de vida o mort. Tanmateix calen idees... però clares, que no es presentin pas engavanyades amb coses que si de bell antuvi semblen atraient i vistents, després ens enganyin. És el problema d'una formació bàsica, integral, a assolir, a heure un hom per tal de poder donar raó del que professa, pensa, sosté, viu. En aquest sentit, exemplaríssim és el cas del Cardenal Mercier qui en el prefaci del primer volum de filosofia elemental de Lovaina, diu que aital obra va destinada a aquells qui voldran donar raó, proves, certituds, d'allò que professen i del credo que sostenen.

Això voldríem per als nostres joves: una sòlida preparació, un mestratge equilibradíssim, una orientació aciençada per tal de no deperir en aquest món on l'hom que no és sàviament guiat trampela per ci per lla. El jove que arribi a tenir idees clares — si nònim, tot amb tot, d'idees profundes — estiguen ben convençuts que tindrà idees bàsiques: en filosofia, en ciència social, en matèria de dret, en doctrina política.

Ara que es parla tant de cultura — globalment en aquesta etiqueta trobareu tantes i tantes de disciplines humanes, d'esmentar les quals fariem una llarga tirallonga — cal reforçar la cultura, el seny, el sentit clar de les idees dels nostres joves. Mai com avui no s'havia parlat de ciència social. Reconequem, no gens menys, que mai com avui no havíem estat tan necessitats d'estudis profunds d'aquestes qüestions davant l'allau comunista, socialitzant i bolxevic, que de dia en dia es va important, a grans dosis, entre els nostres meridians obrers. Mai com avui no s'havia parlat de religió i filosofia; mai com avui no s'havia arribat a tocar tan d'a prop els problemes de les religions modernes — espiritisme, teosofisme, ocultisme; — mai com avui, doncs, ens calen idees clares, profundes, sense circumloquis ni afegitons, ni enfarfec de cap mena, les idees bàsiques del nostre dret, de la nostra creença, del nostre esperit i de la nostra cultura. Ha arribat l'hora de no parlar com s'ha parlat fins de present amb tant sense to ni so, de cultura, d'amor a l'estudi; ha d'ésser aquesta hora d'un aprofundiment doctrinal de ço que constitueix el fonament bàsic de la cultura humana: l'estudi de tots els problemes integrals. És el problema que m'ha semblat d'apel·lar d'idees clares. Sí, és el problema de tenir idees clares.

(1) Van den Gheyn, *Dict. de la Bible*, III, 1367.

Sant Agustí de Sabadell

PER R. RUCABADO

La misericòrdia divina, que brilleja com estel en mig de la negror i la tempesta, i que verdea com oasi en mig de la cremor i la seca del desert, ens ha endolcit unes hores, respir i calma en els presents combats. Ens ha refet amb el carisma refrigerant de la inauguració d'una església, en festa triomfal de pietat solemne. Doble conhort perquè es tracta d'una església escolar, el temple magnífic d'una ordre religiosa dedicada a l'ensenyança, que respon a les persecucions, als projectes de llei, a les amenaces i a les agressions, oferint un casal esplèndid, a la lloança de Déu i al decor, profit i honor de la ciutat on s'aixeca. La ciutat és Sabadell, privilegiada per tants conceptes, i l'església és la de l'Escola Pia, edificada "a glòria de Déu i a honorança de Sant Agustí, bisbe i doctor", i solemnement oberta i beneïda el diumenge últim, dia 1.er de maig. És just que del goig d'aquesta inaugural els lectors en participin, perquè l'obra de l'Escola Pia de Sabadell ja fa anys que traspua poc o molt en aquestes planes a través de la bona voluntat d'aquest humil i obscur deixeble, que sota el seu maternal guiatge aprengué d'estimar la Fe amb aquell amor gelós que esperona la defensa. Tots els escrits del qui això signa, poc o molt fills són de l'Escola Pia, i és cosa digna i justa que el batec de l'alegria s'aparelli amb l'homenatge de la gratitud.

Quan tantes portes d'església es tanquen, és admirable cosa obrir portes inèdites que donen entrada a una església nova. Totjust esbatanades, penetrava en la nau fresca, olorosa de maó i ciment i fusta nova, la gentada que de pressa la va omplir de gom a gom. Era tot el poble que emplenava l'església, no petita, i l'Escola Pia que educà aquest poble, recollia el seu fruit. Aquest temple novell ens deia coses sempre noves, i ens commovia amb noves emocions. Era dins de la nova Casa de Déu, la primera missa, el primer *oremus*, la primera epístola, el primer evangeli, el primer encens, la primera consagració, l'hostia primera i el primer calze, i els primers cops de campaneta, i la primera aigua beneïda i la primera benedicció, i tot era el primer en aquest temple ple de colors per dins com flors de vidre, temple nascut com sol de primavera el primer matí de maig. Tot ple d'aquestes imatges de llum i de cel que són les vidrieres colorides, els sants més cèlics i més divins, els sants que més als infants enamoren i encisen com grans auques de vidre transparents. Quina cosa millor, per a una església destinada als infants, que la profusió de grans figures, ja plantades a mig camí del cel? Avui era la "pasqua socialista", festa dura i ombrívola, guerra del sofisma contra la ciutat, paralitzada, mortificada, esclavitzada per la vaga ritual d'una heretgia fosca i estèril. M'és vingut el contrast a la memòria, del joell, magnífic entre tots, de les arts cristianes, la cúpula de Sant Pere de Roma, sota la qual un líder sospirà en gemec de tristot envejosa i vençuda: "Ai, el socialisme no en farà mai de miracles com aquest!" El socialisme, miserable amb tot el pes de la seva gran força negativa, no farà mai aquesta celestial joguina d'infants i d'àngels que és una vidriera de colors en una església. I d'aquests "sants" tant sants i angè-

lics, s'enriolen i floreixen tota la nau, el creuer, l'absis de la nova església escolàpia sabadellenca. A través dels finestrals colorits, els cels somriuen als infants de l'escola.

Sota els finestrals i els sants de colors, cantaven, primer càntic, els infants i tot el poble. Aquell poble sabadellenc cantava tot ell, i la seva admirable unitat en el cant litúrgic era el tast d'una perfecció social a través d'una intensa cultura religiosa. Tota aquesta multiplicació de bé, que aplegava sota les altes naus estrenades, sota la llum del cimbori i els aeris devessalls de maó que són la gala arquitectònica del nou temple, una clerecia, uns infants, unes *Scholae Cantorum* executant, acompanyant l'ofici diví amb tot el zel d'una perfecció litúrgica, eren el signe de la fecunditat privilegiada d'una seriosa educació de pietat i de ciència a través de les generacions que han passat per aquell Col·legi, actuant per mitjà dels esperits selectes i organitzadors que aquella mateixa educació ha suscitat.

Record emocional, quan després del *Te Deum* eixí la clerecia a acompanyar el Santíssim de la modesta sala que serví de capella fins a l'esplèndid temple nou. Deixeu-me dir que, senzilla i tot, la capella antiga era per a mi de dolça memòria; allí vaig rebre la Primera Comunió. D'aquell portal estret sortí sota tàlem la Reserva Eucarística per estatjar-se en el tabernacle nou. Precedint-lo, anaven sortint, ciris en mà, els mestres escolapis, molts d'ells ancians i veterans en l'orde. Els antics deixebles, de genolls en el pati, tinguérem la visió dels vells professors que ja no són d'aquest món: el Pare Isanda, el P. Joaquim Corominas, Rector inoblidat del nostre temps, el P. Badia d'Olot, el P. Torres, el P. Capdevila, el P. Eloi Vidal, el P. Rodés, el gran P. Sallarés... Tots en el cel esperen l'ingrés dels seus alumnes i fills d'esperit. Entrant la processó pel nou portal, també ens cantava a l'orella l'antic i enyorat oratori dominical dels col·legis de l'Escola Pia. *Attolite portas principes vestras, et elevamini portae aeternales — et introibit rex gloriae. Quis est iste rex gloriae? Dominus virtutum ipse est rex gloriae.*

Entrant el Rei de la Glòria i Senyor de les Virtuts al seu novell palau, cantava el *Pange lingua* tota l'ordenada multitud. I damunt dels ciris i els cants i els roquets de l'escolania, somreia de les alçades de l'absis com una gran flor blava la Verge de l'Escola Pia en els vitralls on li fan bon costat, presidència de tota la iconografia de l'orde i del nou temple, Sant Josep de Calasanç i el Beat Pompili, beneïnt la família escolàpia que omple la nova llar.

...I a la tarda, primer sermó. El gran deixeble d'aquell beneït col·legi, el promotor del moviment litúrgic i defensor heroic de tot interès eclesiàstic i social de la nostra terra, el meritíssim Dr. Lluís Carreras, era un homenatge vivent de gratitud a l'*Alma Mater* formadora de tan il·lustres fills. De la prèdica seva tres paraules retinc. Aquest nou temple és l'església dels infants i és doble la seva gràcia, perquè és el temple dels innocents, i és una força indestructible la de la innocència suplicant. L'ordre escolàpia és també una ordre d'infants. Com el Sant Fundador tots els mestres s'abaixen i humilien fins a devenir infants, per entrar tots plegats per la mateixa porta en el Regne dels Cels. Sant Agustí, patró excel·lentíssim del Col·legi i de la nova església, la capa magna del qual rumbeja també allí en vitralls i en pintures, és el més escaient titular de l'escolar basilica, príncep

com és en la seva santedat enciclopèdica, de la ciència i la pietat, apòstol magne de la tendresa cristiana.

I sortim confortats i enaltits i enlairats, com tot hom ja per sempre sortirà d'aquella nova església agustiniana i calasància, havent tastat, com els apòstols davallant de la muntanya de la Transfiguració, moments de glòria sobrenatural. Inútils són la guerra i la blasfèmia, les folles contorsions de l'heretgia, tota la vana i temporal potència dels enemics de Crist, la gent impia; no arriben fins al fons, ni arriba als núvols la mesquina passió, l'opac sofisma. L'home és molt gran per dins: coneix la glòria, l'ànima sap volar i deixa enrera tanta mentida buida i tenebrosa. Ja vindrà el dia del gloriós trasllat. De la capella antiga i esquifida, tots passarem amb Crist, que és nostre mestre, cap a l'església eterna de la glòria, el temple rutilant de llum i cànctics, dels vidres de color, com flors enceses, i dels sants, fets claror, vida i més vida.

Oficina romànica

(Secció de llengua literària)

(Acabament)

CONSULTES

Cons. 70.— És recomanable la substitució sistemàtica de *se* indeterminat per la forma passiva del verb com fan molts ara?—J. S. P.

Resp.—1. Primerament aquesta substitució no sempre és possible:

b) L'ús de la passiva en les formes compostes del verb és modernament un camp de confusions següides, perquè s'han reduït a un mateix patró els temps compostos d'*ésser* i *estar*. Una cosa és *fou pres*, això és, *el prengueren*, i una altra *estigué pres*, això és, *fou a la presó*, però ja no hi és. Ara bé, *ha estat pres*, que és l'altra forma del perfet corresponent a *estigué pres*, vol dir *ha estat a la presó*, però ja no hi està; i és una confusió voler usar *ha estat pres* com corresponent a *fou pres*, com si signifiqués *l'han pres*. *Ésser* i *estar* són dos verbs que en el parlar clàssic i en la llengua viva tenen completa i diferent tota la sèrie dels temps compostos:

1. Fou pres: és estat—, fou estat—, era estat—, serà estat—, sigui estat—, fóra estat—, seria estat—, ésser estat—, essent estat pres.
2. " ha sigut—, hagué sigut—, havia sigut—, haurà sigut—, hagi sigut—, haguera sigut—, hauria sigut—, haver sigut—, havent sigut pres.
3. " ha set—, hagué set—, havia set—, harà set—, hagi set—, haguera set—, hauria set—, haver set—, havent set pres.
4. Estigué pres: ha estat—, hagué estat—, havia estat—, haurà estat—, hagi estat—, haguera estat—, hauria estat—, haver estat—, havent estat pres.

En el parlar clàssic els temps compostos d'*ésser* seguien el patró 1, viu encara a Mallorca, i els del verb *estar* el patró 4, que és el corrent d'ara. Així distingien perfectament entre *és estat pres* i *ha estat pres*, corresponents respectivament a *fou pres* i *estigué pres*:

"Fet açò monsenyer Sent Jordi va apellar Sent Alexandre, bisbe, lo qual *era estat* turmentat de molts e diverses tur-

ments per lo nom de Jesucrist, e *havia estat* amagat en coves e deserts per molts e diverses temps" (St. Jordi, Patró de Catalunya, p. 28).

Era estat turmentat és del verb *ésser turmentat*, i equival a *l'havien turmentat*, i *havia estat amagat* és del verb *estar amagat* i vol dir que *havia estat en un amagatall*, però ja no hi estava.

El llenguatge viu pels temps compostos d'*ésser* fa servir el patró 2 generalment a Catalunya i València, i en algunes encontres del nord de Catalunya també el patró 3. L'ús del patró 4 tant pel verb *ésser* com pel verb *estar*, és una innovació de la llengua escrita d'ara, que representa una mutilació dels temps compostos del verb *ésser*, fonament d'una munió de confusions de sentit.

Hi ha menat d'un cantó la preocupació contra el participi *sigut*, sense fonament com diguérem en la consulta 9, i per l'altra fugir del verb *ésser* com auxiliar, com si fos un arcaisme. També hi pot haver tingut la seva part el francès, que amb un sol verb *être* i les úniques formes *a été*, *avait été* respon a *ésser* i *estar* del català, castellà i italià.

És urgent evitar que el llenguatge parlat es contagi d'aquesta solució errada i pertorbadora del llenguatge escrit. Els diaris van plens de dites com aquestes, amb *ha estat* usat erradament:

Han estat aprovats els pressupostos d'Instrucció pública.
Ha estat llegit a les Corts el projecte de llei sobre incompatibilitats.

Han estat deportats els revolucionaris.

La manera més senzilla d'evitar aquest mal ús és tornar al *se* indeterminat, per comptes de la passiva:

S'han aprovat els pressupostos.

S'ha llegit a les Corts el projecte de llei.

S'ha deportat els revolucionaris (o *han deportat*.)

Aquesta manera és clara de sentit i més curta de paraules, i en catalanitat sense retret ben fonamentat, com diguérem en la consulta 68.

Després ve usar la passiva ben posada:

Han sigut aprovats els pressupostos.

Han sigut deportats els revolucionaris.

Es estat llegit el projecte de llei.

Darrerament, si els pressupostos han sigut aprovats i l'aprovació és cosa d'efectes permanents, es pot dir que ara ja *estan aprovats*, i canviant *estan* per *són* tindrem: ara ja *són aprovats*.

Així, doncs, hi ha totes aquestes maneres bones de dir:

S'han aprovat els pressupostos.

Són estats aprovats els pressupostos.

Han sigut aprovats els pressupostos.

Estan aprovats els pressupostos.

Són aprovats els pressupostos (= *els han aprovat* i no *s'aproven*).

Dir *han estat aprovats* és introduir una confusió, perquè afinant les coses, que *han estat aprovats*, vol dir que un temps ho estigueren, però ja no ho estan; com *ha estat malalt* vol dir que ho estigué, però que no n'està ara.

3. Resumint tota aquesta consulta, direm que la passiva és recomanable si alterna amb *se* i les altres maneres d'expressar un subjecte indeterminat, però mirant de no usar-la allà on no sigui possible o porti confusió o sigui més clara i natural una altra forma. Però sobretot cal esquivar l'ús de *ha estat* passiu.

El Secretari de Redacció de l'O. R.

IMPERATIUS DEL TEMPS

Examen de consciència

És evident que a noves necessitats pertoqueu nous fets, nous comportaments, elements apropiats per emplenar-les.

Les necessitats religioses, morals, polítiques, dels presents moments històrics, són tan greus i peremptòries que exigeixen dels catòlics, i àdhuc de totes les persones com cal, una especial atenció i una actuació proporcionada. I, de primer antuvi, després d'examinar aquestes necessitats i els mitjans necessaris per a remeiar-les, hom ha de mirar, objectivament, la seva actual conducta i respondre's a si mateix, amb tota sinceritat, a la pregunta següent: ¿què és ço que faig de nou per a complir amb els meus deures religiosos, socials i polítics, en les presents circumstàncies? I si hom veu que el que ahir feia (abans dels actuals conflictes) fa avui en dia, i el tarannà del viure d'abans en res no s'ha modificat, ja pot respondre's que està faltant greument al seu deure, com a catòlic pràctic, com a persona moral i com a ciutadà digne.

Aquest senzill examen ens posa aviat de manifest els nostres mancaments i ens mostra ben clarament noves obligacions que cal imposar-nos per no mancar més. I com més atentament aprofundim en aquest examen, més clarament les veurem.

* * *

Cal parlar sense eufemismes. Tal com s'ha fet nova la vida social en tots els seus caires principals, talment ha de renovellar-se la nostra vida.

¡Oh, bon amic nostre, que aquestes ratlles llegeixes!

¿Ja has renovellat la vida teva i la portes a to de la marxa dels temps en què vivim?

Primerament, hem d'adaptar el nostre viure personal a les doctrines que professem. Qualsevol discrepància, avui en dia, té la importància d'una traïció, d'un renegament.

En segon lloc, hem de posar totes les nostres forces al servei de la santa causa que defensem: drets personals, recursos pecuniaris, relacions i influències de tota mena.

En tercer lloc, hem de procurar que facin el mateix "els nostres", "els de casa", totes les persones sobre les quals tenim alguna influència o autoritat, o exercim algun domini.

En quart lloc, ens pertoca ara de participar en la vida pública, en els afers ciutadans, amb el mateix zel i constància que posem en els de la nostra vida particular i privada, a fi i efecte d'infondre-hi la saba dels bons principis.

No ens és lícit, avui en dia, negligir cap dret ni preterir cap deure, civil ni polític, que afecti, de prop o de lluny, directament o indirectament, la santa causa de Déu i de la pàtria.

Les responsabilitats de l'hora present, ¿qui pot capir-les?

* * *

Pensem, germà, que estan posats en litigi tots els més alts interessos de l'Església Catòlica, de la pàtria nostra, i de la nostra família, i de la nostra pròpia persona.

No es tracta solament del menys o més d'aquests

interessos, sinó de la pròpia existència de les fonts d'on provenen aquests interessos. És qüestió d'ésser o no ésser. I és inútil voler defugir el vital conflicte. Si no ens juguem en la partida tot el que som i tenim, en el millor cas resultarem uns esclaus. ¡Ja gairebé ho som!

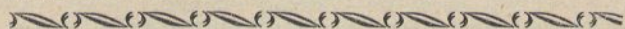
¿Com, si no, haurien estat possibles la sèrie d'iniquitats de què, *legalment*, han estat víctimes l'Església i els catòlics, a la nostra pàtria, d'un anys ençà?

¿Com, sense ajupir-nos al jou d'una tirania inqualificable, s'hauria pogut expulsar d'Espanya a Prelats insignes; interdir amb un senzill decret tots els béns dels Ordes religiosos; tractar com a *pàries* els espanyols que formen part de la Companyia de Jesús i nacionalitzar llurs béns; prendre resolucions unilaterals i agressives, a més, en el règim concordatori, tan sagrat i tan respectat i atès en totes les nacions civilitzades; imposar una Constitució, tant com sectària, persecutòria; foragitar el Crucifix de les Escoles; imposar l'ensenyança laica; secularitzar els Cementiris; prohibir els actes públics del Culte; abolir el Pressupost de Culte i Clerecia, aplicant-se l'Estat el seu import, càrrega sacratíssima que ara hem d'alçar els catòlics, els quals resulten, per tant, també expoliats com els venerables sacerdots llançats a la misèria per un acte *legal* que hom no s'atreveix a qualificar; votar i implantar la llei del divorci; i tot això, i molt més encara, barrejat amb la crema d'esglésies i convents, expulsió de monges del servei de presons i hospitals, supressió d'imatges i emblemes religiosos d'edificis públics i cases de beneficència, destrucció de creus públiques i obres d'art insignes... ¡Si n'han fet de feina sectària els homes que ens governen, amb un any de temps.

* * *

Meditem, germà, si mantenim ben viva la memòria de tantíssims i tan forts greuges fets a Déu, a l'Església, a la Pàtria, i a nosaltres mateixos; meditem si tenim ben ferma i ben plena la resolució de combatre'ls, legalment però implacablement, fins a esborrar de la nostra pàtria totes les iniquitats comeses, i obtenir totes les indemnitzacions de justícia en favor dels perjudicats per qualsevulla de les disposicions derivades dels poders maçònics que ens tiranitzen.

El pitjor que ara pot passar en la nostra pàtria, és l'oblit de tantíssimes enormitats, el qual portaria la normalització d'un estat de coses en certa manera pitjor que el de la Rússia soviètica, sense paritat en la història del món.

Llibertat no consisteix, com equivocadament creuen alguns, en la facultat d'escollir el mal. Sensible és confessar que l'home, en l'estat de decadència actual, porta en si mateix una terrible i poderosa inclinació al mal, com ho senyala l'Apòstol en la seva carta als Romans: "Experimento en mi, ço és, en la meua carn, que res hi ha de bo, puix, encara que en mi trobo la voluntat per a fer el bé no veig com donar-li compliment, puix no faig el bé que vull, i en canvi, el mal que no vull el realitzo."

Butlletí d'ACCIÓ POPULAR

Secretariat Social

ACCIÓ POPULAR, que enarbora la senyera de la Justícia i la Caritat cristiana, com a solució única dels problemes que agiten les societats modernes, ha aconseguit amb pocs mesos agrupar entorn d'aquest altíssim ideal de recristianització milers de socis i més d'un centenar d'entitats catòliques.

L'èxit encoratjador d'aquesta iniciativa, en els nostres temps de persecució religiosa, ens mou i esperona a les més ardides realitzacions. Davant d'innombrables multituds, enceses d'entusiasme, els homes d'ACCIÓ POPULAR han recorregut tota la terra catalana. Més d'un centenar d'actes porta ja celebrats, en els quals han pres part els oradors més destacats del camp catòlic, els quals han estat escoltats fervorosament per molts milers de catalans.

El nostre programa social és el de l'Església catòlica, el de les Encíclics pontificies. Doncs bé, aquest programa anhelat pel nostre poble, àvid de la justícia que no poden donar-li els falsos redemptors revolucionaris, és hora ja de portar-lo a la pràctica. Arreu van sorgint, com a fruit de la propaganda d'ACCIÓ POPULAR, lloables iniciatives en aquest sentit, com mutualitats, assegurances socials, sindicats, etc. ACCIÓ POPULAR no és una entitat nova, ni vol fundar-ne allà on ja n'hi ha; menys encara vol immiscuir-se en l'ordre interior de les existents; cerca només d'oferir-los el seu modest ajut.

Per a donar una profitosa concreció pràctica a aquestes iniciatives més amunt esmentades, i estimular la seva aparició i desenrotllament, la Junta de Govern d'ACCIÓ POPULAR ha acordat establir des del 15 de maig propiament un Secretariat Social a càrrec d'advocats competents, a semblança dels que amb tant d'èxit funcionen a França, oferint gratuïtament els seus serveis a tots els seus socis i als de les entitats adherides.

El Secretariat funcionarà diàriament de 3 a 4 i de 7 a 8 al nostre estatge social (Portaferrixa, 13 bis, pral.) i tindrà per objecte:

a) Resoldre consultes jurídiques en matèria social (accidents del treball, retir obrer, subsidi de maternitat, conflictes del treball, lleis de protecció obrera, etc.); i

b) Assessorar i documentar la creació de sindicats i mutualitats d'assegurances socials com són atur forçós, invalidesa, malaltia, etc.; orientar tots aquests moviments i relacionar-los entre sí.

Quan aquests afers exigeixin, a més de la consulta, una tramitació legal, el Secretariat posarà el consultant en relació amb els organismes o oficines particulars o públics encarregats d'aquests afers.

No dubtem que aquesta iniciativa mereixerà la favorable acollida de tots els nostres amics.

Nota important: Tots els que utilitzin els serveis

del Secretariat Social, hauran d'exhibir prèviament el darrer rebut de la quota de soci d'ACCIÓ POPULAR o de l'entitat de la qual procedeixin.

Mig any d'actuació

ACCIÓ POPULAR des de la nova etapa de la seva actuació, que pot considerar-se oficialment inaugurada a partir de la memorable Assemblea de Montserrat, celebrada a primers de novembre de 1931, ha portat a terme, amb l'ajut diví, una intensa tasca, que resumim breument a continuació:

Aquesta assemblea va motivar un telegrama de S. S., com també l'adhesió de la "Lliga de Treballadors Cristians" de Bèlgica per mitjà de M. Lluís Colens, del "Comitè d'Acció Catòlica" d'Àustria per mediació de M. Fried i en representació dels catòlics alemanys el Degà Donders i el P. Mückermann, S. J.

Van ocupar-se extensament d'aquesta assemblea, a més de la Premsa de Catalunya, "El Debate" de Madrid, "El Noticiero" de Saragossa, "Kölnische Volkszeitung", etc.

Desenrotllaren les ponències d'aquesta assemblea els senyors Vicents de Balanzó, Antoni Griera, Josep M.ª Capdevila, Josep Estil·les, Josep M.ª Gich, Josep Cavallé, Miquel Vilatimó, C. E. Mascarenyes.

Pronunciaren discursos els senyors Desideri Canals, Josep M.ª Albareda, Josep Castelltort, Joaquim Gallimó, Joaquim M.ª de Nadal i Joan Blanch i Boés.

ACCIÓ POPULAR durant sis mesos de pública actuació ha celebrat més d'un centenar d'actes de propaganda catòlica i conferències de caràcter cultural.

Els principals temes tractats, són: L'Escola Única, Divorci, Internacionalisme, Ordes Religiosos, Acció Catòlica, Funció Social de la Propietat, Cultura, Art-Teatre, Sociologia, Encíclics "Quadragesimo Anno" i "Non Abbianmo", Les reivindicacions obres, El Catolicisme a França, El Catolicisme a Anglaterra, Organització del Catolicisme en altres països d'Europa, Qüestió agrària, Patronal, Obrera, de Dependents, Periodisme, Cinema Catòlic, Qüestió femenina, L'Església i l'Estat, La Família, Assegurances, etc.

Els oradors que han pres part en dits actes, són: Dr. Antoni Griera, Manuel de Montoliu, Francesc d'A. Manich, Josep M.ª Costa, Vicents de Balanzó, Josep M.ª Capdevila, Josep Cavallé, Josep Estil·les, Josep M.ª Gich, Miquel Vilatimó, Dr. Josep Salvat, Dr. Josep Tarré, Dr. Eduard Romà, Dr. Josep Castelltort, Joan Blanch i Boés, Desideri Canals, Josep M.ª Albareda, Joaquim Gallimó, Eduard Bertrand, Joaquim M.ª de Nadal, Emili Espinós, Mn. Enric Gàbana, Jaume Tarés, Joan Gaya, Angel Marqués, Albert Pons, Robert Blanquer, Marcel de Montoliu, Lluís Tintoré, Antoni Borrell, Lluís Jover Nonell, Josep M.ª Boix Selva, Salvador Tintoré, Octavi Saltor, J. Civera i Sormaní, Carles Cardó, Jaume Lleal, Antoni Ribelles, Esteve Busquets, Joan Bta. Roca

CAMISERIA - CORBATERIA - MITGERIA - GÈNERES DE PUNT

MAS i ROCA
CAMISERS

CASES ESPECIALITZADES PER A LA MIDA

24, Portaferrixa, 26 - Telèf. 17642 - BARCELONA - 16, Fontanella, 16 - Telèf. 12211

Caball, Francesc Ribelles, Tomàs Roig i Llop, Joan Bta. Muntada, etc.

Les localitats on s'han celebrat els actes, són: Tàrradell, Berga, Vilanova i Geltrú, Barcelona, Blanes, Tàrraga, Reus, Mataró, Calella, Ametlla de Merola, Palausolitar, Tarragona, Selva del Camp, Pons, Sanahuja, Valls, Gironella, Calaf, Balaguer, Verdú, Cervera, Vilassar de Mar, Ullastrell, Navarres, Mollerussa, Horta, Molins de Rei, Sampedor, Torelló, Castellbisbal, Bilbao, Solsona, etc.

Actualment l'ACCIÓ POPULAR compta amb tres setmanaris propis: "Catalunya Social", òrgan de

l'entitat, que es publica a Barcelona amb un tiratge de més de 3.000 exemplars, "Acció Comarcal" de Tàrraga i "Acció Popular" de Solsona i Berga.

Entre la Premsa adherida hi ha la major part dels periòdics catòlics que es publiquen a Catalunya.

Delegacions constituïdes

Berga, Balaguer, Reus, Tàrraga, Vilanova i Geltrú, Solsona, Blanes, Gironella, Ametlla de Merola, i moltes altres d'imminent constitució.

Crònica de moviment catòlic

Les joventuts i la política europea. — Un grup de jovent catòlic de diversos països: francès, alemany, belga, polac, etc., ha emprès la publicació d'una revista i d'uns quaderns "Stimmen der Jugend" ("Veus del jovent") a Düsseldorf, sota la direcció de N. Gulde. Naturalment els articles d'aquesta publicació ni ofereixen una mateixa trajectòria ni una unitat de criteri; tots ells, però, estan animats d'un gran idealisme catòlic i d'una viva antipatia per la guerra i pels tractats que la van seguir, que són la ruïna d'Europa. Ells reclamen l'anul·lació del tractat de Versalles i el perdó de tots els deutes de la guerra. El jovent format sòlidament en el dia d'avui és el planter dels governants de demà. Dissortadament Catalunya es troba sense homes perquè d'anys ençà uns tractaven la Filosofia com un joc i per als altres el seu joc ha estat i és el tennis, el nadar i la pilota.

El subsidi familiar. — Cal un sou gros al marit perquè l'esposa dirigeixi la vida familiar. És un ideal que la dona casada no abandoni la llar. Els fills necessiten constantment de l'ombra benfactors de la mare. La cura dels fills, que ha de donar-los una formació religiosa i social, és una missió gairebé exclusiva de la mare.

Un gran industrial del nord de França — regió on les organitzacions obreres de caràcter catòlico-social adquireixen cada dia més transcendència — ha introduït el subsidi familiar en la següent forma: Subsidi a l'obrer que té un fill, per dia de treball, 2'40 francs; si té dos fills, 6 francs; si té tres fills, 10 francs; si en té cinc, 20 francs, i si en té set, 30 francs.

Si, però, el pare i la mare treballen a la fàbrica el subsidi per a un fill és d'1 franc, per a dos de 3'60 francs, per a tres és de 9 francs, per a cinc fills és de 18 francs, per a set de 25 francs i per a nou fills el subsidi és de 32 francs diaris. Aquesta mateixa firma ha introduït la novetat de què tota família obrera que, seguint les prescripcions de la llei de colonització Loucheur, s'ha edificat una casa i té tres fills menors de 13 anys, rep, en concepte de subsidi per a amortització dels interessos del capital emprat, la quantitat de 10 francs mensuals per cada fill.

No dubtem que el subsidi familiar serà introduït a la nostra terra. Les diverses delegacions comarcals de la Federació de Patrons d'Acció Popular tenen aquí un magnífic camp per a desplegar la seva activitat.

L'acció dels homes sense Déu. — Més d'una vegada hem fet esment de la gran activitat desplegada per la Lliga de Militants dels homes sense Déu. Rússia valent-se de la llengua alemanya escampa les doctrines de la Lliga dels homes sense Déu per tot arreu. Aquesta compta a Rússia cinc milions de socis majors d'edat i, a més, dos milions d'infants. Les armes de propaganda dels homes sense Déu són les publicacions pornogràfiques, el teatre, el cine, la ràdio i l'esport.

Aquest ateisme militant ha emprès campanyes dures contra la clerecia — pensem que en tot Rússia només hi ha cent sacerdots catòlics — i posa en ridícul els ministres del Senyor. Hi ha companyies agitadores d'aficionats al teatre que donen representacions dissolvents. S'ha emprès una dura campanya contra els dies sants, especialment el Nadal i la Pasqua. L'esport és un altre dels elements de propaganda dels homes sense Déu. Arreu s'estableixen associacions per allunyar els infants i els joves de l'església i de la instrucció religiosa. A Alemanya, com a Rússia, hi ha una sèrie d'associacions esportives encaminades a propagar la idea dels sense Déu.

Diferents estats han dictat lleis encaminades a moderar els estralls d'aquesta onada d'ateisme que tot ho envaeix. Es prohibeixen les pel·lícules que els serveixen de propaganda, s'interdiuen les reunions i mítings que organitzen. A Espanya, en canvi, aquesta onada produeix vertaders estralls. Es predica a la pagesia la irreligiositat i es profereixen els insults i dictoris més grossers contra la clerecia. Enlloc del món no es publiquen periòdics plens d'immundícia i de porqueria com aquí. Per decòrum i per dignitat cal que les autoritats posin un pany tancat amb clau a la boca d'en Sanblancat i d'en Balbontin i que interdiguin a perpetuïtat publicacions com *Fray Lazo* i *La Traca*.

Les excavacions del P. Mader S. V. D. — La "Görresgesellschaft" és un Institut de cooperació intel·lectual catòlica i, per tant, de caràcter universal. Sosté un institut a Roma, un altre a Jerusalem, té dues estacions a Espanya i compta amb la cooperació dels homes de ciència catòlics d'Holanda, de Suïssa, d'Austria i d'Espanya. El príncep Joan-Jordi de Saxònia és un dels personatges destacats d'aquesta gran associació i, sobretot abans de la guerra, destinava quantitats considerables per a les excavacions que practicava a Terra Santa. Darrerament el P. Ma-

der, director d'aquestes excavacions, ha tingut la sort immensa de descobrir la Basílica de la multiplicació dels pans i dels peixos prop del mar de Tiberiades. El quart diumenge de Quaresma, la dominica de la Rosa que té per evangeli la narració de la multiplicació miraculosa dels pans i dels peixos, el P. Mader inaugurava la descoberta amb la celebració del Sant Sacrifici en aquesta basílica, amb l'assistència d'un nombre considerable de turistes americans i alemanys. Les decoracions murals, perfectament conservades, tenen per tema predilecte els pans i els peixos, així com el paviment de ric mosaic.

El Cardenal Piffl.—Tots els fils de l'acció catòlica de Viena anaven a parar a la cambra de treball del cardenal Piffl. Aquest és potser l'elogi més encertat que s'ha escrit sobre el gran primat de l'Església catòlica a Àustria, que va morir el dia 20 del passat abril. Nostre Senyor dona a cada país en els moments difícils una personalitat dirigent dintre l'episcopat, que orienta i que assenyala el camí que els fidels i els sacerdots han de seguir. És el cas de Bèlgica amb el gran cardenal Mercier, el cas d'Alemanya amb el príncep de l'Església el cardenal Faulhaber, el de França amb monsenyor el cardenal Verdier i el d'Àustria amb el cardenal Piffl. Aquest purpurat, nascut en 1864 a Landskron, a la frontera de Bohèmia, fill d'un humil llibreter, va estudiar la carrera sacerdotal en el famós Klosterneuburg dels agustins regulars. Ordenat sacerdot en 1888, va ser nomenat capellà en una de les barriades obres veïnes a Viena. Quatre anys més tard era nomenat professor de Moral a Klosterneuburg. Després passava dos anys a Roma on completava els estudis i la seva formació sacerdotal. Més tard desplegava a Viena una gran activitat com a propagandista, donant gran nombre de conferències en les associacions catòliques i essent redactor d'un periòdic d'acció social. Després d'haver estat administrador del patrimoni que Klosterneuburg posseïa a Hongria, era nomenat prevost d'aquest monestir. Aquí durant els sis anys de govern va desplegar gran activitat portant-hi l'Acadèmia de música, fundant-hi l'anuari que es guanyà gran renom, una residència d'obres que es guanyà gran renom, una residència d'obres i un local per associacions catòliques. Quan en 1913 morí el cardenal Nagl, el prevost, Piffl, que tenia la confiança de Pius X^e i de l'emperador, va ésser nomenat arquebisbe de Viena. L'activitat per ell desplegada durant la guerra i la post-guerra és admirable. Moltes institucions benèfiques d'Àustria, que tantes llàgrimes dels indigents han eixugat, haurien desaparegut si el cardenal Piffl no hagués arbitrat recursos a Holanda, a Suïssa i als Estats Units. Ell recorre la vida catòlica per mitjà de les associacions. Ell federava les forces de les joventuts catòliques en el Reichbund, ell reunia totes les associacions catòliques femenines en la "Unió de les associacions catòliques femenines", era ell que unia les congregacions marianes, vetllava per la catolicitat dels homes de carrera i infonia vida nova a la premsa catòlica. Durant el seu pontificat s'han celebrat diverses assemblees generals dels catòlics austríacs i ell prengué part en centenars i centenars d'assemblees catòliques on predicava i confortava els catòlics en la fe i en l'amor. Ell ha creat el nou seminari tridentí on es formen els joves sacerdots. Tots els fils de l'acció catòlica de Viena anaven a parar a la cambra de treball d'aquest eminent cardenal.

Un nou Centre

En el bell començament del Passeig de Gràcia, al principal de càn Pons — en paguen cinc-cents drets mensuals de lloguer — han aparegut unes balconades ricament adornades amb un immens rètol de lletres d'or, que diu: "Círculo Republicano". A més, es corre que el mobiliari que es fa, expressament encarregat, serà cosa més rica encara i que tota la gent que allí treballarà deu pertànyer a la "República de trabajadores"... que no treballen.

Qui són aquella gent fastuosa, rica i plena? Són la gent que suara ha format en els nous rengles de Lerroux i que accepta les ordres del Caudillo sota els auspicis del senyor Pich i Pon. Hi ha noms seriosos de Barcelona; no gaires, però alguns. Noms que es diuen republicans, però republicans de certa república carregada d'or, anticlerical — d'això tant com en volgueu, pobrets, no els repugna pas! — però poc amiga de les convulsions de cap mena. El seu ideal és la pesseta; els seus mitjans, la pesseta; i la seva vida, la pesseta amb totes les seves conseqüències. Ells són adoradors del "Deus venter", i els ideals els sacrifiquen tots — els dels altres, és clar, car ells no n'usen — davant la necessitat de conservar la seva posició social i la seva caixa.

Amics de la Bíblia

El Curset de Primavera constarà de deu lliçons sobre el Psaltiri i els Psalms.

El dia set de maig es tindrà la conferència pública sobre el Psalm de la conversió: "El Miserere, tesi de la conversió del pecador penedit."

Les successives lliçons seran: El camí dels bons i dels dolents. — Psalms messiànics. — Psalms penitencials i de la pujada. — Aelhiàtics. — De la família, epitalami cristià. — *Psallite Deo nostro, psallite*. — Déu és el meu alliberador. — La complota, l'exili. — La malaltia, el turment, la vexació. — L'esperança, el regreçament. — L'innocent. — Vegi's la benaurança de Jerusalem, la pau damunt Israel.

Aquestes lliçons es donaran els dissabtes successius al dia 7 de maig, a Biblioteca Balmes, Duran i Bas 11, de set a vuit del vespre. Totes van a càrrec del Dr. Josep Casanelles, Prev.

La matrícula per a les lliçons és de cinc pessetes.

Les persones qui desitgin seguir-les poden presentar-se a les lliçons els dies corresponents.

R E L O J E R I A

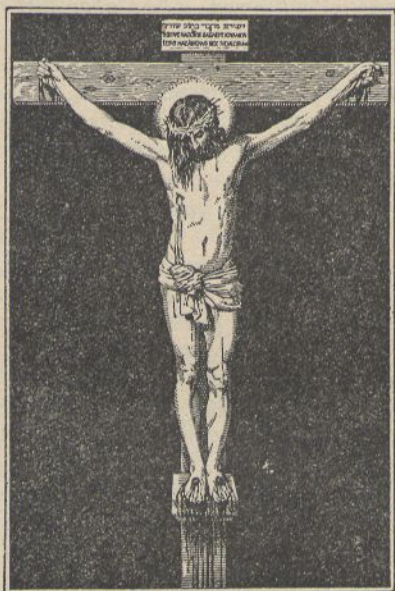
MAURER

R^e CATALUNA 52 fr. KURSAALantesAVINO 38

**Proveïdors del
Foment de Pietat**

Anvers i revers de les noves estampes editades per "Foment de Pietat"

JESÚS MEU, MISERICÒRDIA!

Jo

DECLARO que professo la Religió Catòlica i que amb aquesta Fe vull viure i morir com a fill de la Santa Mare Església. Per tant faig constar el meu desig de rebre els Sagraments i auxilis espirituals de la meua Religió en cas de malaltia o perill greu; així com la meua voluntat expressa de què el meu cadàver sia enterrat conforme el ritu de la Religió Catòlica, Apostòlica i Romana.

I per a que consti i es compleixi ho firmo a
el dia de 193

En cas d'accident tingueu la caritat de fer avisar a ma família, carrer de núm.

Porteu-ne sempre una al damunt convenientment omplerta i signada

Un exemplar, en paper de fil per assegurar-li llarga durada, 5 cèntims.
Hi trobareu també estoig de celofana al preu de 5 cèntims cada un.

ANALECTA SACRA TARRACONENSIA

1932

S'ha publicat el fascicle primer

Estudis d'Història i Cultura Catalana

152 pàgines 8 pessetes

OBRA NOVA

800 Pensaments

del
Bisbe TORRAS I BAGES

amb un pròleg del seu Secretari el Canonge Josep Dacs.

Un bonic volum, relligat en rústega 2 pessetes

PRIMERA COMUNIÓ

Els millors llibres...

Els millors recordatoris...

Les millors ofrenes...

Foment de Pietat

NO ESPEREU ÚLTIMA HORA

FLY-TOX

insecticida líquit ★ Bidó blau

Ultra
SIMPLEX
ASPIRADOR
PARA EL
POLVO
EL MAS ECONOMICO

CASA ROSICH
RDA. S. PEDRO, 7
PUERTA DEL ANGEL, 25
TAPINERIA, 33
TELEFONOS:
19023 y
19613

Demostraciones gratis a domicilio

Mamel
Blasí
PASSEIG DE S. JOAN 13
BARCELONA

JA SOU SUBSCRIPTORS
DE
Catalunya Social?

EL MALTA
"NATURA"

FORTALECE
Y HERMOSEA
EL ROSTRO

EL CAFÉ
DEBILITA

AFEA EL
ROSTRO

EL CAFÉ arruina la seva pròpia salut, arruga la cara, malmet els òrgans digestius, ronyons, fetge, sistema nerviós, etc.

Si V. rebutja el café i en compte d'ell pren **MALTA NATURA** beguda aromàtica, nutritiva i digestiva que resol els gasos, tindrà el rostre bell i rialler.

CASA SANTIVERI, S. A.
Oficines centrals. Colònia Santiveri
CAN TUNIS - Telèf. 33076 - BARCELONA

PLAÇA DEL PI, 3 (enfront l'Església)

LÀMPARES I METALLISTERIA
INSTAL·LACIONS I REPARACIONS

SALVADOR COROMINA

Aigua - Sanejament - Comptadors d'aigua
(abonaments per a conservació i lectura) - Electricitat - Gas

Plaça de Catalunya, 4

BARCELONA

Telèfon 15794

Acadèmia

Fundada en 1879

Avinguda Portal de l'Àngel, 38

Telèfons 18953-75303 -- Apartat 782

Comerç : Idiomes : Taquí-Mecanografia
Peritatge, Professorat mercantil i Batxillerat

L'Acadèmia Cots col·loca oportunament els seus alumnes dignes i capacitats.

COTS

ATENES A. G. — Provença, 157; Barcelona.

FRANQUEO
CONCERTADO

CATALUNYA SOCIAL
Durán i Bas, 11
BARCELONA